

Biblická čtení:

Izajáš 45, 1-6: Toto praví Hospodin o svém pomazaném, o Kýrovi: „Já jsem ho uchopil za pravici, pošlapu před ním pronárody, rozvážu opasky na bedrech králů, zotevírám před ním vrata, brány už nebudou zavírány. Já půjdu před tebou, vyrovnám nerovnosti, rozrazím bronzová vrata, železné závory zlomím. Tobě dám poklady v temnotě skryté i sklady nejtajnější a poznáš, že já jsem Hospodin, který tě volá jménem, Bůh Izraele. Kvůli svému služebníku Jákobovi, kvůli Izraeli, vyvolenci svému, jsem tě zavolal tvým jménem; dal jsem ti čestné jméno, ač jsi mě neznal. Já jsem Hospodin a jiného už není, mimo mne žádného Boha není. Přepásal jsem tě, ač jsi mě neznal, aby poznali od slunce východu až na západ, že kromě mne nic není. Já jsem Hospodin a jiného už není.

1List Tesalonickým 1, 1-10: Pavel, Silvanus a Timoteus tesalonické církvi v Bohu Otci a v Pánu Ježíši Kristu: Milost vám a pokoj. Stále vzdáváme díky Bohu za vás za všechny a ustavičně na vás pamatujeme ve svých modlitbách; před Bohem a Otcem naším si připomínáme vaši činnou víru, usilovnou lásku a vytrvalou naději v našeho Pána Ježíše Krista. Víme přece, bratří Bohem milovaní, že patříte k vyvoleným, neboť naše evangelium k vám nepřišlo pouze v slovech, ale v moci Ducha svatého a v přesvědčivé plnosti. Víte, jak jsme si kvůli vám počínali, když jsme byli u vás. A vy jste jednali jako my i Pán, když jste uprostřed mnohé tísně přijali slovo víry v radosti Ducha svatého. Tak jste se stali příkladem všem věřícím v Makedonii a v Achaji. Od vás pak se slovo Páně rozeznělo nejen po Makedonii a Achaji, ale o vaší víře v Boha se ví všude, takže není třeba, abychom o tom vůbec mluvili. Lidé sami vypravují, jak jste nás přijali a jak jste se obrátili od model k Bohu, abyste sloužili Bohu živému a skutečnému a očekávali z nebe jeho Syna, kterého vzkřísil z mrtvých, Ježíše, jenž nás vysvobozuje od přicházejícího hněvu.

Matouš 21, 12-17: Ježíš vešel do chrámu a vyhnal prodavače a kupující v nádvoří, zpřevracel stoly směnárníků i stánky prodavačů holubů; řekl jim: „Je psáno: ‚Můj dům bude zván domem modlitby,‘ ale vy z něho děláte doupě lupičů.“ I přistoupili k němu v chrámě slepí a chromí, a on je uzdravil. Když velekněží a zákoníci viděli jeho udivující činy i děti volající v chrámě „Hosana Synu Davidovu“, rozhněvali se a řekli mu: „Slyšíš, co to říkají?“ Ježíš jim odpověděl: „Ovšem! Nikdy jste nečetli: ‚Z úst nemluvíátek a kojenců připravil sis chválu?‘“ Opustil je a vyšel ven z města do Betanie; tam přenocoval. Když se ráno vracel do města, dostal hlad. Spatřil u cesty fíkovník a šel k němu; ale nic na něm nenalezl, jen listí. I řekl mu: „Ať se na tobě na věky neurodí ovoce!“ A ten fíkovník najednou uschl. Když to učedníci viděli, podivili se: „Jak najednou ten fíkovník uschl!“ Ježíš jim odpověděl: „Amen, pravím vám, budete-li mít víru a nebudete pochybovat, učiníte nejen to, co se stalo s fíkovníkem; ale i kdybyste této hoře řekli: ‚Zdvihni se a vrhni se do moře‘ – stane se to.

Nenechat se děsit situací kolem nás

Sledování televizních zpráv ve Skotsku mi dává možnost se na mnohé události ve světě dívat s novým úhlem pohledu. Letos mě zastihly zprávy o organizaci Hamas, který úskokem překvapil Izrael a zavraždil (mnohdy opravdu otřesným způsobem) obrovské množství jejich civilních obyvatel. Co následuje, není nic povzbudivého a rozhodně planou obrovské emoce, zvláště na straně palestinské. Informace ve Skotsku jsou o situaci podstatně větší než u nás, přesto se nebudu pouštět do posuzování pro a proti, tím méně posuzovat. Čtení z knihy proroka Izajáše nabízí pro mě tento pohled.

Jsmo v 6. stol. před n. l. na konci zajetí Izraelců v Babylóně. Novobabylónská říše se otrásá v základech, celý svět se mění, protože se u moci začínají střídát dvě supervelmoci – babylónskou postupně nahradí perská. Nastává doba velikým změn. My se dovídáme o změně chování vládnoucí perské říše vůči podmaněným a dobytým národům. Vzniká edikt pro všechny podrobené národy, který jim umožňuje

se vrátit na svá původní území a postavit si znovu chrám a město. Je jim umožněno, aby praktikovali svá náboženství, a tím si je nová velmoc zavazuje. Taktika Babylóňanů byla odlišná: odvlékli elitu poraženého národa na své území a tím si zajišťovali, že se dobytá země proti nim znovu nepostavila. V případě Izraelců je to již 2. a 3. generace, která žije v exilu. Nový vládce Kýros – zakladatel perské velkoříše, r. 539 dobyl Babylon. Na něj se vztahuje dnešní text. Z pohledu Izraelců byl zachráncem. Ještě jedna věc nahrála poražení Babylóna, Kýros využil strategie, že přichází jako zachránce a osvoboditel těch všech babyloňanů, kteří byli ve sporu s babylonským králem Nabonitem o uctívání boha Marduka. Kýros jim vlastně nabídl, že svého boha budou moci bez překážek uctívat, a tak mu otevřeli brány města Babylónu.

Kýrovi se dostává nečekaného titulu – pomazaný – to byl titul výhradně pro vyvoleného krále v Izraeli. Kýros není někdo, kdo zvítězil nad národy bez božského přičinění. Je nástrojem, aby izraelský národ mohl dále žít. Bůh si používá i cizí krále, mají v božím plánu své místo. My se proto máme dívat na historii a také na současné dění ve světě tímto pohledem. Nesoudit. Vědět, že to, co se ve světě děje, není náhodou.

Přes veškerou ekumenickou spolupráci a respekt k názorům druhých je pro nás Bůh jediným Pánem, to je naše víra, která určuje, koho budeme poslouchat, následovat, jak ho vyznávat. S vědomím, že jeho Syn přinesl zvěst o lásce, odpuštění, pomoci, soucitu.

Evangelijní čtení se týká závěrečné doby Ježíšova působení, kdy jeho několikaleté působení v celé zemi vrcholí příchodem do Jeruzaléma. Ježíš učil, že se přiblížilo Království nebeské, a proto se lidé mají na něj připravovat změnou svého života (smýšlení a jednání). Přišel, aby Boží království vyhlásil i v jeruzalémském chrámu a ví, že na něj velebně a zákoníci připravují léčky, aby se ho mohli zbavit. Jeho jednání obrací dosavadní tradici vzhůru nohama. Ne již oběti, ale pomoc těm, kteří dříve do chrámu neměli přístup – uzdravuje slepé a chromé (viz 2S 5,6-10). Když mu i děti provolávali slávu jako králi, snad to slyšeli při jeho vjezdu do Jeruzaléma na oslátku, Ježíš odpovídá velmi chytře a léce, že by se prohlásil za krále, uniká citací Písma (Ž 8,3). Ježíš odcházel nocovat mimo Jeruzalém, aby se nevystavoval riziku neočekávaného zatčení. Ježíš se nesnaží dobýt Jeruzalém mocí, jak to mnozí očekávali. Ani v zásadě neprotestoval proti systému obětování a způsobu, jak byl organizován. Obětní systém byl nařízen Bohem, a proto tady chrám byl. Jinými slovy chrám propojoval Izrael s Bohem, den po dni nekončícím koloběhem uctívání. Ježíš naznačuje, že se to nějak zvrhlo. Chrám jako místo modlitby k Bohu se stal místem, kde se očekává prosazení Božího království násilím. Proti tomu Ježíš byl celý svůj život. A tak demonstrativně, alespoň na část dne, svým jednáním znemožnil přinášet oběti. Ideologie, která touží a chce udržet Jeruzalém jako místo a znamení vojenské dobytelské moci, nebude už dostačující. Jeho nedůtklivý až nepochopitelný čin s fíkovým stromem je dalším znamením téhož. Chrám již nepřináší ovoce – pravou modlitbu a soucit s lidmi – proto bude zničen. Slib učedníkům není o všeobecné moci modlitby způsobovat mimořádné věci (i když platí, že mnohé a mnoho může být vyplněno modlitbou). Slib o hození hory do moře, když stojíte vedle hory, na které stojí chrám, je kódovaným varováním toho, co se stane s chrámem, když přijde Boží soud na vzpírající se lidi.

Jaké instituce, organizace v naší společnosti jsou zkorumpované, takže slouží opačnému účelu, než pro který byly zřízeny? Kde můžeme vidět systémy, které se obrátily proti tomu, co Ježíš učil? Můžeme proti tomu něco udělat?